

COC ROTTERDAM

JAARVERSLAG 2009

COC Rotterdam, Vereniging tot Integratie van Homoseksualiteit, is een maatschappelijke vereniging met ongeveer 450 leden en is aangesloten bij de Federatie van Nederlandse Verenigingen tot Integratie van Homoseksualiteit COC Nederland. Het COC organiseert activiteiten, biedt steun en maakt zich sterk voor de belangen van lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, bi's en transseksuelen in de samenleving. De vereniging geeft informatie, voorlichting en advies over alle aspecten van homoseksualiteit. Alle activiteiten worden georganiseerd door vrijwilligers.

VERRASSINGEN VAN 2009

Voor u ligt het jaarverslag 2009. Ons jaarverslag geeft een indruk van de verscheidenheid aan activiteiten die het COC Rotterdam in 2009 heeft ontplooid. Dit zijn de activiteiten die de basis van onze vereniging vormen en op basis waarvan de gemeente Rotterdam ons subsidie verleent.

En - zoals ieder jaar - blijkt het COC naast de reguliere afspraken die overeengekomen zijn met de subsidiegever nog tal van andere activiteiten en werkzaamheden te verrichten, veelal ingegeven door de actualiteit van alledag.

Een treffend voorbeeld hiervan was de melding over geweld tegen lesbische vrouwen, waarna het COC werd platgebeld door media en politici. Binnen heel korte tijd doen allerlei partijen in de stad een beroep op het COC en moet er veel geregeld worden. Contact en goede afstemming – en natuurlijk meelevens – met degene die het is overkomen. Participatie in overleg met professionals uit de wijk, waarin het **COC een stevige rol toebedeeld krijgt**. Leden informeren die het COC bellen met vragen. En in dit geval zelfs contact met het stadhuis over de situatie.

Een tweede treffend voorbeeld is de situatie met Tariq Ramadan, zoals die zich vorig jaar ontwikkelde. Het stevige, en zich snel ontwikkelende maatschappelijke en politieke debat, dwingen het COC tot snelle reactie. Ook hier wordt van het COC gevraagd mee te denken, standpunten in te nemen, te debatteren, de pers te woord te staan, enzovoorts. **Standpunten die soms verrassend kunnen zijn en om méér uitleg vragen**. In het geval van Ramadan vonden wij – voordat zijn werk voor de Iraanse staatmedia bekend werd – het belang van de dialoog die hij aan wilde gaan belangrijk. De zaak Ramadan dwong ons in korte tijd snel en verantwoord te handelen.

Dit soort gebeurtenissen is niet in te plannen in reguliere werkzaamheden, maar wij vinden het wel noodzakelijk dat er iets mee gebeurt. **Het doet een enorm beroep op de tijd en inzet van vrijwilligers van het COC**. En het betekent ook dat afgesproken prestaties soms

anders worden uitgevoerd dan eerder verwoord, daarvoor mag meer begrip zijn. De beschikbare tijd van vrijwilligers kan slechts een keer ingezet worden.

Net als in 2007 en 2008 was in 2009 **het COC Rotterdam een veelgevraagde partner**, zoals hierboven vermelde voorbeelden illustreren. Interessant is dat uit de verzoeken blijkt dat impliciet aangenomen wordt dat het COC Rotterdam een organisatie is met betaalde medewerkers, en dat het COC alle verzoeken kan oppakken. Zo worden afspraken namelijk stevast overdag ingepland, terwijl het merendeel van de vrijwilligers zijn of haar brood elders verdient.

Dit blijft een ingewikkelde planningskwesitie, die soms op te lossen valt, meestal door flexibiliteit van de vrijwilligers. Door de stijgende vraag naar de inbreng van het COC, zien wij ons meer en meer genoodzaakt hierin keuzes te maken. En het leidt tot de conclusie dat de behoefte aan onze diensten of inbreng groot is.

De **keerzijde** is dat het ook tot teleurstelling leidt bij vrijwilligers van het COC. Ben je als vrijwilliger bereid om je in te zetten voor meer maatschappelijke acceptatie van homoseksualiteit, geef je voorlichting op scholen, participeer je in netwerken waar homoseksualiteit nog nauwelijks bespreekbaar is, word je regelmatig onheus bejegend door andersdenkenden en zet je je in voor de doelgroep om voor diegene die nog met hun coming out worstelen of gediscrimineerd worden door hun omgeving, dan blijkt jouw inzet als vrijwilliger vaak niet voldoende geacht. De vraag waarom het COC iets niet doet wordt vaker gesteld dan de opmerking "geweldig dat jullie dat allemaal vrijwillig doen".

Vrijwilligers worden in Rotterdam als een kostbaar

goed beschouwd. En zo kijken wij er ook tegenaan. Vrijwilligers in het algemeen, maar zeker die van het COC, zouden in goud gehuld mogen worden. **Goud** hebben we helaas niet voorhanden, maar bij deze willen we **alle vrijwilligers, die zich in 2009 wederom hebben ingezet** voor het COC in het kader van de homo-emancipatie en belangenbehartiging, **zeer hartelijk danken**. Zonder hen geen COC, en geen sterke partner in deze kwesties! Eén vrijwilligersgroep willen wij in het bijzonder noemen: de Werkgroep Ouderenbeleid. Deze groep heeft afgelopen jaar hard aan de weg getimmerd en heeft verschillende nieuwe activiteiten ontwikkeld en nieuwe doelgroepen bereikt.

In dit verslag hebben we de indeling van 2008 zoveel mogelijk aangehouden. Het COC streeft naar een eenduidiger systeem in het verzamelen van gegevens van de verschillende activiteiten. Hiermee wil het COC meer inzicht krijgen in haar eigen inzet en prestaties, en met name de veranderingen in die inzet die voor een deel bepaald worden door de vragen die op het COC afkomen. En natuurlijk door de veranderingen in de maatschappelijke omgeving waardoor zowel wensen van de doelgroep van het COC veranderen als de wensen van het maatschappelijk middenveld.

KOPLOPERSGELDEN

Niet onvermeld mag blijven dat het COC, ondanks de reeds druk bezette agenda van 'reguliere' activiteiten, **in 2009 een sprong voorwaarts heeft kunnen maken dankzij de Koplopersgelden**. Deze gelden zijn door het **Ministerie van OCW** vrijgemaakt voor een aantal grote gemeenten in Nederland ten behoeve van de bevordering van acceptatie van homoseksualiteit. De gemeente Rotterdam heeft ervoor gekozen om deze gelden deels aan het COC beschikbaar te stellen. Samen met de gemeente heeft het COC afspraken gemaakt over de inzet ervan. Het geld is voornamelijk aangewend om het COC op meerdere vlakken verder te professionaliseren. Dat was nodig om de doelgroepen weer beter te kunnen benaderen, continuïteit te kunnen waarborgen, etcetera.

De Koplopersgelden hebben het mogelijk gemaakt dat het COC, onder andere met behulp van deskundige externen, extra activiteiten heeft kunnen oppakken en zich verder heeft kunnen ontwikkelen, en beter dan ervoor in staat zal zijn waar te maken waar ze voor staat.

Naast deze extra activiteiten heeft het COC afgelopen jaar ook andere, niet reguliere, activiteiten ondernomen. (Zeer) veel tijd, moeite en enthousiasme is gestoken in bijvoorbeeld het Jongerenjaar, waar met internationale, jongere holebi's de 'confrontatie' is opgezocht met de Rotterdamse bevolking in het kader van het bespreekbaar maken van homoseksualiteit.

Daarnaast is, op kleine en regionale schaal, samen met Apollo gestalte gegeven aan de Coming Out Day.

TOT SLOT

Maar, extra gelden of niet, het COC bestaat niet zonder de vele vrijwilligers die zich het gehele jaar door - ook in de vakantietijden en op onverwachte momenten - inzetten. Wij hebben daar veel waardering voor. **Dat hebben we al eerder aangegeven**, en doen dat bewust nog een keer: **vrijwilligers dank jullie wel!**

Bestuur COC Rotterdam, april 2010

"Thank you for your hospitality, we were lost in the city and found a safe haven here."

Portugese en Franse studenten tijdens 0031 studenten feest.

"Homoseksualiteit is in Nederland toch helemaal geaccepteerd? Ja, zelf moet ik er natuurlijk niets van hebben."

Afsluitende woorden van een interview met een passant in de Maastunnel, activiteit Jongerenjaar.

INHOUDSOPGAVE

•	VERSLAG ACTIVITEITEN	9
•	Bestuur	9
•	Activiteit Belangenbehartiging en emancipatie	11
•	Activiteiten voor allochtone homo's en lesbo's	13
•	Activiteit Voorlichting algemeen en gericht	14
•	Activiteit Voorlichting jongeren	14
•	Gespreksgroepen	15
•	Telefoon & inloop	15
•	Activiteit voor ouderen	16
•	Activiteit voor vrouwen	16
•	Activiteit voor gehandicapten	17
•	FINANCIEEL VERSLAG	20
•	Resultatenrekening	20
•	Jongerenjaar en Koplopersgelden	21
•	Balans	22
•	Begroting	23
•	BIJLAGE	26
•	Verslag Koplopersactiviteiten	26

VERSLAG ACTIVITEITEN

In de volgende paragrafen is de verantwoording per activiteit opgenomen. Naast verantwoording aan de ALV dient deze als verantwoording aan de gemeente Rotterdam, als subsidieverstrekker. Per activiteit is aangegeven wat de behaalde 'prestaties' zijn: hoeveel meldingen zijn afgehandeld, hoeveel voorlichtingen zijn gegeven, hoeveel/welke evenementen zijn neergezet etc.

De werkrelatie met de gemeente is goed en stabiel. De gemeente als subsidieverstrekker heeft een helder en benaderbaar aanspreekpunt en beleid. Een kritische opmerking is echter op zijn plaats. Het bestuur van het COC vindt dat de gemeente veel verwacht – op onderdelen te veel – van een vrijwilligersorganisatie als het COC Rotterdam, en wij worden beoordeeld met dezelfde maatstaven als een professionele organisatie.

Ook wordt te weinig rekening gehouden met de bijzondere positie van een organisatie als het COC, waar onder andere door geweld tegen en discriminatie van de doelgroep nogal eens plotseling het optreden van het COC gevraagd wordt. Ook het aanwezig zijn in het publieke debat is een rol die het COC ongevraagd krijgt toebedeeld en die het afgelopen jaar weer fors is toegevoegd.

Dit biedt spanning in relatie tot de tijdbesteding aan reguliere activiteiten. Dit vraagt een nieuwe insteek en nieuwe afwegingen van de gemeente en het COC om gezamenlijk tot nieuwe, meer eigentijdse afspraken te komen die passen bij de rol van COC Rotterdam anno 2010.

Bovenstaande uit zich nu in het feit dat de gemeente welbeschouwd de prestaties van het COC voor een heel laag budget krijgt aangeboden. Het aantal uren dat door vrijwilligers wordt gewerkt om activiteiten te realiseren en de organisatie te laten functioneren zouden een prominentere plaats moeten krijgen.

Een voorbeeld: Het COC is dagelijks telefonisch bereikbaar voor mensen, instellingen en organisaties die vragen hebben ten aanzien van seksuele diversiteit.

Dat is minimaal 17,5 uur per week, 50 weken per jaar. In totaal is de inzet dan al 875 uur. Als alle inzet bij de verschillende activiteiten bij elkaar opgeteld worden

dan komt het COC aan een respectabel aantal uren dat vele malen hoger ligt en dat vrijwillig wordt ingezet voor de samenleving. Als dit aantal uren wordt afgezet tegen de totale subsidie van het COC, blijkt hieruit dat de gemeente bijzonder goedkoop uit is.

Tegelijkertijd leggen de prestatie-afspraken ook een claim op de overige inkomsten van het COC, omdat wij niet voor de volledige begroting worden gesubsidieerd.

Onze activiteiten voor de begroting 2010 zullen in de toekomst gericht zijn op een betere balans tussen de wijze waarop prestaties gedefinieerd worden, de financiële bijdrage van de gemeente als subsidiegever mede in relatie tot de overige financieringsbronnen (lidmaatschapsgelden en bar-inkomsten).

Wij zullen ook meer steun vragen aan de gemeente als partner in beleid, omdat zij een deel van onze randvoorwaarden beheersen en in staat zijn om andere organisaties aan te spreken. In dit opzicht ziet het COC Rotterdam zich ook als beleidsuitvoerder van de gemeente.

BESTUUR

Omschrijving en doelstelling

Besturen en beheren van de vereniging COC Rotterdam, bewaken afstemming met landelijke organisaties, gemeentelijke organisaties. Woordvoerder richting media.

De belangen van homoseksuelen vertegenwoordigen in het maatschappelijk debat.

Communicatie naar leden en derden via de uitgifte van het ledenblad Zinnen.

Resultaten

Het COC is een organisatie met meerdere functies. In de eerste functie speelt het COC-pand aan de Schiedamesesingel een belangrijke rol. In dit pand worden activiteiten georganiseerd voor de doelgroep en wordt tevens plaats geboden aan andere, homo-gerelateerde organisaties.

De andere functie van het COC speelt zich voornamelijk buiten het pand af in het maatschappelijk middenveld door haar stem te laten horen in het maatschappelijk debat en het organiseren van allerlei activiteiten in het publieke domein. Deze laatste functie vraagt de laatste jaren meer en meer aandacht en tijd van het bestuur.

Voor het bestuur is het een behoorlijke opgave om al die zaken bij elkaar te brengen en houden. Aan de ene kant vragen de activiteiten voor de doelgroep bepaalde organisatiekwaliteiten, aan de andere kant wordt geacht dat zij kan opereren in het maatschappelijk debat. Het betreft echter verschillende kwaliteiten.

Door een veranderende samenleving en daardoor ook een veranderende positie van homoseksuelen blijft de discussie over de ontmoetingsfunctie van het COC actueel.

Die ontmoetingsfunctie blijkt voor oudere holebi's nog een belangrijke functie, mede veroorzaakt door de geïsoleerde positie waarin oudere holebi's zich soms nog bevinden. Voor andere doelgroepen zoals allochtone homoseksuelen en vrouwen blijkt het ingewikkelder om die ontmoetingsfunctie te vervullen. Steeds worden weer andere activiteiten voor hen en door hen georganiseerd, die veelal een kort leven beschoren zijn.

Los van deze algemene functies vervult het bestuur nog een aantal andere rollen:

- ze is vaak initiator van grotere, incidentele activiteiten die niet direct onder de werkgroepen/reguliere activiteiten vallen, zoals bijvoorbeeld rondom de Coming Out Day, Jongerenjaar en de Hand in Hand Dag;

- een andere belangrijke rol van het bestuur is de samenwerking met andere organisaties die op het terrein homo-emancipatie werken c.q. actief zijn, zoals Rotterdam Verkeert en Apollo. Ook in 2009 heeft het bestuur van het COC het belang van die functie breed uitgedragen. Juist door die functie ruimhartig te vervullen ontstaan er nieuwe samenwerkingsverbanden en zijn er korte lijnen als er iets georganiseerd dient te worden. De samenwerking met Rotterdam Verkeert heeft zich in 2009 verdiept. Het onderlinge vertrouwen is gegroeid. De lijnen zijn kort. Als kanttekening dient ook hier opgemerkt te worden dat het COC een vrijwilligersorganisatie is en Rotterdam Verkeert een organisatie met betaalde werkrachten. Soms leeft dat in het gezamenlijk organiseren van projecten en activiteiten op gespannen voet met elkaar. Maar niet alleen met Rotterdam Verkeert heeft de samenwerking zich het afgelopen jaar verdiept, ook met Apollo is de samenwerking aangetrokken;
- het bestuur heeft in 2009 meerdere leerlingen begeleid, die in het kader van maatschappelijke stages enkele maanden binnen het COC hebben gewerkt en kennis hebben kunnen maken met diverse issues rondom homoseksualiteit;
- met forse inbreng van de redactie wordt tweemaandelijks het ledenblad 'Zinnen' uitgebracht. Zinnen wordt richting alle leden, maar ook naar diverse derde partijen verstuurd als officieel communicatiemiddel. Na een verbeteringslag in 2008 is dit inmiddels een professioneel ogend blad geworden. Op de Algemene Ledenvergadering is de waardering uitgesproken voor kwaliteit en vormgeving en de regelmaat waarmee dit ledenblad verschijnt;
- zoals eerder aangegeven heeft het COC ook een bereikbaarheidsfunctie. Het COC is doordeweeks elke middag bereikbaar, voor zeker 50 weken per jaar.

Het bestuur wordt geacht deze functie te garanderen, maar **hierbij is het secretariaat, bestaande uit een zestal enthousiaste vrijwilligers, onmisbaar.**

Het bestuur van het COC heeft in 2009 dankzij de Koplopersgelden extra kunnen investeren in de vrijwilligers (dit is in de verantwoording van die gelden opgenomen), de vrijwilligers die inclusief het bestuur onontbeerlijk zijn voor het bestaan van het COC. In 2009 zijn er 2 bijeenkomsten georganiseerd voor alle vrijwilligers. Voor de bijeenkomst in december was ook het directe netwerk van het COC uitgenodigd. In beide bijeenkomsten is waardering uitgesproken voor de inzet van eenieder. Tevens was er ruimte om onderlinge ervaringen uit te wisselen. De informele sfeer werd door de vrijwilligers zeer op prijs gesteld.

De ontmoetingen zijn door het bestuur gebruikt als klankbord, en hebben ook gediend als voorbereidende activiteit voor het professionaliseren van het COC Rotterdam met de zogeheten Koplopersgelden.

Tot slot nog een kritische kanttekening.

Onderhoud en schoonmaak van het pand vinden plaats door vrijwilligers. Er is in 2009 hard gewerkt om het pand op te knappen en aantrekkelijker te maken voor de gebruikers van het pand en het netwerk van het COC. Een welkome uitstraling maakt het gemakkelijker om externen uit te nodigen, vindt het bestuur. In 2009 is het COC daar goed in geslaagd. Zo wordt de vergaderruimte op de 3e verdieping nu veel vaker gebruikt voor allerlei bijeenkomsten, en is op de 2e verdieping bij het secretariaat een pantry geïnstalleerd zodat zij nu alles binnen handbereik hebben.

Om het pand een prettige uitstraling te laten behouden en daarmee de functie van het COC beter te kunnen ondersteunen en continueren, is een goede en regelmatige schoonmaak ervan onontbeerlijk. Hoezeer de inzet van de vrijwilligers in deze ook gewaardeerd wordt, het bestuur van het COC vindt het niet meer van deze tijd dat onderhoud en schoonmaak noodgedwongen door vrijwilligers dient te gebeuren.

Met de weinige middelen die zij ter beschikking heeft is het COC echter niet in staat om de schoonmaak en onderhoud van het pand met vier verdiepingen aan een professioneel bedrijf uit te besteden.

ACTIVITEIT BELANGENBEHARTIGING EN EMANCIPATIE

Omschrijving en doelstelling

Bewaken van de belangen van homoseksuele mannen, lesbische vrouwen, biseksuele mannen en vrouwen en transgenders (holebi's) inzake kwesties, in relatie tot de teruglopende maatschappelijke acceptatie.

Resultaten

Op diverse fronten is er in 2009 hard gewerkt aan belangenbehartiging en emancipatie.

Allereerst zijn, net als in voorgaande jaren, gedurende het gehele jaar **meldingen** verzameld rondom homoseksualiteit. Dit kunnen meldingen van diverse aard zijn. Zie verder ook het verslag bij de activiteit Telefoon en Inloop.

Net als voorheen heeft het COC op de jaarlijkse Dodenherdenking op 4 mei ter nagedachtenis van alle homoseksuele slachtoffers in de 2e Wereldoorlog een krans gelegd.

Daarnaast heeft het COC ook op diverse andere podia gestalte gegeven aan de rol van **belangenbehartiger**, waarvan enkele eenmalig van aard waren, andere weer regelmatig terugkeren. Veelal is hierbij de samenwerking opgezocht met andere stakeholders, zowel in de publieke en politieke sfeer (b.v. politici, wethouders, politie) alsook met andere organisaties die de belangen van holebi's vertegenwoordigen (b.v. Rotterdam Verkeert, Apollo).

Zo was er bijvoorbeeld de kwestie Tariq Ramadan. In deze kwestie heeft het bestuur het standpunt uitgedragen om de dialoog met **Tariq Ramadan** - als representant van een bepaalde visie- te blijven voeren. In de visie van het Bestuur van het COC zijn in een stad als Rotterdam heel verschillende visies en standpunten een onderdeel van het leven in die stad. Dus ook de visie van Tariq Ramadan, stelt het COC. Er is in de periode

waarin de kwestie speelde regelmatig overleg geweest met de wethouder en politici van verschillende politieke partijen. Zij wilden de visie van het COC in deze kwestie graag weten voor hun eigen standpuntbepaling.

Om die reden heeft het COC samen met de stichting Ettaouhid een avond in de Arminiuskerk georganiseerd om met elkaar in gesprek te gaan. Ruim 80 mensen hebben aan deze bijeenkomst deelgenomen.

Daarnaast heeft het COC een leidende rol gehad in een situatie, waarbij er **geweld is gebruikt tegen een lesbisch stel in Rotterdam Middelland**. Het COC is vanaf het begin betrokken geweest bij deze situatie, heeft bemiddelend opgetreden richting de politie, is uitgebreid in de publiciteit getreden om dit gebeuren aan de kaak te stellen. Vooral omdat het hier geen kwajongensstreken betrof maar acties van mensen die wisten waar ze het over hadden, zoals bleek uit de roze driehoek die op de deur van het stel geschilderd was. Met de vrouwen is de aanpak van dit hele gebeuren steeds afgestemd.

Op zaterdag 18 april heeft de **Hand-in-hand-dag** plaatsgevonden. Middels deze ludieke actie is landelijk aandacht gevraagd voor het feit dat homoseksualiteit nog steeds niet overal geaccepteerd wordt. Het COC heeft in Rotterdam en Dordrecht invulling gegeven aan deze dag. Een twintigtal mensen, waaronder enkele politici, liepen hand in hand door de Rotterdamse binnenstad richting de ferry, alwaar zij op de boot stapten naar Dordrecht. In Dordrecht werden zij o.a. door de wethouder opgewacht en werd de hand-in-hand-actie in Dordrecht voortgezet.

Het betrof een kleinschalige maar wel opzienbarende actie.

Op zaterdag 10 oktober was de **internationale Coming Out Day**. Het COC heeft deze dag in Rotterdam met Apollo georganiseerd. Vanaf 's morgens vroeg was een groep van 15 tot 20 vrijwilligers bezig met het uitdelen van folders waarin het waarom van de Coming Out Day werd uitgelegd, konden mensen een exemplaar van een Metro Special over de Coming Out Day krijgen, werden gesprekken aangeknoopt met voorbij-

gangers en mensen uitgenodigd om mee te doen met het spel "herken de homo". Aan de voorbijgangers werden bonbons aangeboden met daaraan een kaartje met uitspraken van homoseksuele mannen en lesbische vrouwen. Een enkele voorbijganger sprak van "hel en verdoemenis" en werd wat agressief, maar over het geheel genomen reageerde het publiek positief. Er zijn 550 Metrokranten, folders en bonbons uitgedeeld. Rond het middaguur was er een Queer Tango dansdemo op de trappen van het Beursgebouw. Hierbij ontstond een confrontatie met enkele medewerkers van het Beursgebouw, waarbij uiteindelijk ook de politie is opgeroepen. Er waren veel woorden nodig om tot enige overeenstemming te komen. **Vermeld moet worden dat de politie in eerste instantie afwijzend tegenover het COC stond, maar de zaak uiteindelijk correct heeft afgehandeld door het WTC terecht te wijzen.**

Opvallend was dat hiermee voor de directeur van het Beursgebouw de kous nog niet af was. Maanden na het voorval is in opdracht van de directeur nog een factuur gestuurd omdat volgens haar onterecht gebruik gemaakt was van privéterrein en er voor een uur dansen op tien vierkante meter € 400 huur betaald moest worden. Na enig overleg en met de aankondiging dat het COC hiermee de publiciteit in zou gaan, is deze rekening uiteindelijk ingetrokken. De directeur van het WTC was echter niet bereid om inhoudelijk op de zaak in te gaan.

Zoals aangegeven heeft de politie uiteindelijk een positieve rol vervuld bij het voorval op de Coming Out Day. Deze positieve lijn is ook op andere fronten te ontdekken. Zo zijn er in 2009 **gesprekken met de politie** en de GGD aangegaan over negatieve publiciteit **rondom homo-ontmoetingsplaatsen**, deze keer de HOP in het Kralingse Bos. Met de politie zijn nadere afspraken gemaakt en contacten gelegd.

Ook is het overleg met de politie dat in 2008 gestart is aangaande het **aangiftebeleid** voortgezet.

Gesteld kan worden dat er inmiddels een vruchtbare samenwerking met de politie is ontstaan.

Op 11 november organiseerde het COC samen met Rotterdam Verkeert, Apollo en Vluchtelingenwerk Rijn-

mond in het kader van de **dialogoog bijeenkomsten, een avond over seksuele diversiteit**. Op deze avond hield burgemeester Aboutaleb een persoonlijk verhaal. Daarna werd in kleine groepen met elkaar gesproken.

Zo'n 35 deelnemers hebben aan deze avond deelgenomen.

Er wordt dus bij meerdere gelegenheden in het kader van de belangenbehartiging de samenwerking opgezocht met Rotterdam Verkeert en Apollo. De tijdelijke huisvesting van Apollo in het COC pand levert een sterk verbeterde onderlinge verhouding en vruchtbare resultaten op.

Apollo heeft op vrijdag haar vaste ontmoetingsavond, en organiseert in het COC-pand gespreksgroepen. Er worden door Apollo ook Filmavonden gehouden en bij bijzondere gelegenheden eet en feest men met elkaar in het COC pand.

Deze huisvestingsfunctie van het COC is een functie die in het kader van de belangenbehartiging nogal eens wat onderbelicht blijft. In 2009 (maar bij sommige partijen al enkele jaren) bood het COC bijvoorbeeld onderdak aan de volgende homogereleerde organisaties/activiteiten (naast het al reeds genoemde Apollo):

- De Kringen. Zij hebben een maandelijkse bijeenkomst van de kringleiders van de verschillende kringgroepen, en één keer per jaar voor alle kringgroepen een gezamenlijke bijeenkomst;
- Stichting Orpheus. Dit is een organisatie voor mensen met biseksuele gevoelens. Zij belegt een maandelijkse bijeenkomst in het COC pand;
- Stichting Long Yang Club. Deze organisatie heeft een maandelijkse ontmoetingsavond voor homoseksuelen met een Aziatische partner.

Naast genoemde organisaties is ook **de Stichting Eurogames gehuisvest in het COC-pand**. De Eurogames houden de komende jaren vast kantoor in het COC-pand.

Net als bij Apollo bevordert dit de samenwerking tussen deze stichting met het COC. Dit heeft o.a. geresulteerd in een aantal COC-leden die namens het COC

actief zijn bij de organisatie van de Eurogames. Zo opereert de female copresident op verzoek van het COC.

Voorts is het COC in het kader van het Jongerenjaar mede initiatiefnemer geweest van het project IDAHO. Hiervan is een apart verslag gemaakt.

Tenslotte heeft op 1 september in Lantaren-Venster de première van 'Choices' plaatsgevonden, een film waar het COC bij betrokken was en ongewild een belangrijke partner werd in de afhandeling van de film. Bij de verantwoording van de Koplopersgelden wordt verslag van dit project gedaan. Ongeveer 100 mensen woonden de première bij.

ACTIVITEITEN VOOR ALLOCHTONE HOMO'S EN LESBO'S

Omschrijving en doelstelling

Bevorderen van emancipatie van deze doelgroep.

Resultaten

In 2009 is de Gay Mix acht keer georganiseerd. In de periode tot april is de Gay Mix met het oorspronkelijke format georganiseerd. Gezien de teruglopende bezoekersaantallen hebben de vrijwilligers besloten een nieuwe opzet voor de Gay Mix te bedenken.

In het kader van een stage van één van de vrijwilligers is een aantal nieuwe avonden georganiseerd. Deze vrijwilliger heeft veel tijd gestopt in het activeren van de doelgroep, en hierbij nieuwe methoden gebruikt. Ondanks de nieuwe formule bleek het lastig de bezoekersaantallen groot te maken.

In 2009 zijn wel drie nieuwe vrijwilligers actief geworden bij Gay Mix. **Het blijkt echter te lastig voor deze vrijwilligers om de doelgroep te activeren**. In de gesprekken met bezoekers bleek dat er wel behoefte is aan een laagdrempelige activiteit, maar de manier waarop deze het beste gerealiseerd kan worden is hen ook niet helder.

De drempel voor de doelgroep om zelf activiteiten te organiseren blijkt ook groot. Een (potentiële) vrijwilliger die enthousiast was om het Suikerfeest voor homo's te

organiseren, vond geen steun bij zijn vrienden.

In 2010 zal een andere opzet van de Gay Mix worden ingevoerd. Het accent zal hierbij liggen op het uitnodigen van andere organisaties met begeleiding van het COC avonden te organiseren.

ACTIVITEIT VOORLICHTING ALGEMEEN EN GERICHT

Omschrijving en doelstelling

Het vragen van aandacht bij politiek, pers en publiek en bekend maken van ons aanbod Leed & Zorg, alsmede uitgeven van persberichten.

Resultaten

De activiteiten van het COC verschijnen regulier in de rubriek "Gay" van het gratis verspreide blad NL010, in het blad van Gay en Night, in de Gaykrant en op allerlei homo gerelateerde sites.

Het jaar 2009 kenmerkt zich door veel niet gezochte publiciteit zoals rondom de kwestie Tariq Ramadan en het geweld tegen een lesbisch stel in Middelland en de Homo Ontmoetingsplaats in het Kralingse Bos. Ook over de Eurogames werd het COC regelmatig door de pers benaderd.

Vanuit het COC is contact gezocht met de pers naar aanleiding van de Hand in Hand dag. Hier is TV Rijnmond mee geweest door de stad. Ten aanzien van de Coming Out Day heeft er een stukje in het AD gestaan, een uitgebreide reportage in de Metro en is de Havenloods op de dag zelf mensen naar hun reacties gaan vragen.

Ons ledenblad Zinnen wordt ook ter informatie aan de fracties in de Rotterdamse gemeenteraad en de pers gezonden. Op onze website www.cocrotterdam.nl is voor het algemene publiek een volledig overzicht van al onze activiteiten te vinden, met inbegrip van de oude edities van ons ledenblad.

In 2009 is ook een nieuwe COC voorlichtingsfolder van de Werkgroep Ouderen Beleid verschenen.

ACTIVITEIT VOORLICHTING JONGEREN

Omschrijving en doelstelling

Geven van voorlichting in voornamelijk klas 2 t/m 4 van het voortgezet onderwijs. Scholen fungeren als opdrachtgever. Op verzoek geeft de HOi-groep voorlichting op andere plekken, zoals jeugdpenitentiare inrichtingen en jeugdhonken.

De doelgroep is jongeren in het algemeen.

De voorlichtingsgroep HOi bestaat uit 15 vrijwilligers van het COC en Apollo.

Resultaten

Er zijn 46 voorlichtingen gehouden, voor gemiddeld 2 groepen per voorlichting. Dit komt (met een gemiddelde van 30 leerlingen per voorlichting) neer op circa 1.380 leerlingen. Het aantal voorlichtingen en bereikte scholieren is daarmee ongeveer gelijk aan dat van vorig jaar.

Scholen die bezocht zijn, zijn onder andere het Grafisch Lyceum, Junior College LMC, het Thorbecke College, de Palmentuin en CSG Calvijn.

De voorlichtingen hebben een duur van 50-90 minuten. Daarbovenop komt een reistijd van gemiddeld 1 1/2 uur.

De voorlichtingen staan op zichzelf of maken deel uit van themaweken (seksualiteit, maatschappij & omgeving etc.). Tijdens de voorlichting wordt een dialoog met de leerlingen aangegaan over het thema homoseksualiteit. Daarbij hebben zij de kans hun vragen over het onderwerp te stellen.

Er wordt (zeer) enthousiast gereageerd op de voorlichtingen, zowel door leerlingen, docenten als voorlichters. Dat de voorlichtingen aanslaan blijkt ook wel uit het feit dat de docenten zelf hun weg weten te vinden naar de voorlichtingsgroep en vaak al aangeven volgend schooljaar weer gebruik te willen maken van deze faciliteit. Verder blijkt uit de evaluaties, die na elke voorlichting worden gehouden, dat leerlingen hun beeld over homoseksualiteit over het algemeen positief hebben bijgesteld.

De scholen betalen voor een voorlichting € 50.

GESPREGSGROEPEN

Omschrijving en doelstelling

Organiseren van diverse vormen van gespreksgroepen voor mannen en vrouwen.

Resultaten

In 2009 zijn de gespreksgroepen voor zowel mannen als vrouwen voortgezet.

Er wordt steeds een reeks van zes bijeenkomsten gehouden. De zes bijeenkomsten vinden om de twee weken plaats en duren van 20.00 tot 22.00 uur.

Er is een permanent aanbod. Zodra er 5 aanmeldingen zijn wordt een nieuwe groep gepland.

Zoeken vrouwen vooral ontmoeting bij een gespreksgroep, mannen hebben meer behoefte aan gesprekken over thema's als coming out, hoe vertel ik het mijn partner/ouders, hoe ga ik er op mijn werk mee om, huisvesting en het vinden van een relatie.

De groepen bestaan uit minimaal zes deelnemers en twee gespreksleiders. Het is geen therapiegroep en als de emoties een te zwaar stempel op de sfeer gaan drukken, kunnen de gespreksleiders ingrijpen. Dat is dan ook één van de redenen voor twee gespreksleiders. Zij kunnen elkaar scherp houden, om de sfeer in de groep te bewaken. In sommige gevallen wordt doorverwezen naar hulpverlenende instanties.

In 2009 is de coördinatie en intake van de vrouwen gespreksgroepen bij T&I (Telefoon & Inloop) ondergebracht. Dit om zowel de continuïteit als de kwaliteit te waarborgen.

In 2009 zijn er 3 gespreksgroepen geweest: voor mannen 2 groepen en voor vrouwen 1 groep.

Zoals eerder aangegeven houdt ook Apollo gespreksgroepen in het COC-pand voor jongeren t/m 26 jaar.

TELEFOON & INLOOP

Omschrijving en doelstelling

Met het aanbod van Telefoon & Inloop wil het COC een laagdrempelige voorziening bieden waar je met al je vragen rondom je homoseksualiteit terecht kunt. Samen met het COC zoek je naar de beste oplossing. Het COC biedt met haar activiteiten een belangrijk netwerk en vangnet aan holebi's. Er wordt gestreefd het aanbod aan activiteiten af te stemmen op de vraag. Het COC biedt geen individuele hulpverlening of therapie.

Telefoon & Inloop heeft een wekelijkse inloop en telefonisch spreekuur van 19.00 tot 22.00 uur voor mensen met vragen over homoseksualiteit. Uit veiligheidsoverwegingen zijn bij het spreekuur altijd 2 vrijwilligers aanwezig. Er zijn 11 vrijwilligers werkzaam bij deze dienst van het COC.

Resultaten

De vrijwilligers van de werkgroep T&I ontvingen in het verslagjaar 115 hulpvragen. Het aantal bezoekers op de inloopavonden bedroeg 22. Er is een langzaam groeiende tendens naar vragen per email.

Van de telefonische (hulp)vragen worden er veel via het secretariaat afgehandeld. Het gaat daarbij om eenvoudige vragen die direct beantwoord kunnen worden. Deze vragen zijn niet in de 115 hulpvragen meegeteld.

Meer complexe hulpvragen worden altijd doorverwezen naar de inloopavonden.

Aard van de geregistreerde vragen:

- Coming Out 37 keer
- Relaties/Seksualiteit 36 keer
- Geweld en discriminatie 15 keer
- Informatie 17 keer
- Overig 10 keer

In de toekomst wil T&I tot een nauwere samenwerking komen met Rotterdam Verkeert en andere hulpverleningsorganisaties.

ACTIVITEIT VOOR OUDEREN

Omschrijving en doelstelling

Organiseren van informatie bijeenkomsten en ontmoetings- en ontspanningsdagen voor oudere homoseksuelen. Participatie in ouderenbonden en stedelijke werkgroepen. Meewerken aan activiteiten om de toegankelijkheid van algemene instellingen vooral in de zorg t.a.v. homoseksuele ouderen te vergroten.

Resultaten

De Werkgroep Ouderen Beleid (WOB) van het COC heeft een **zeer actieve groep** van ca. **10 vrijwilligers** die voor de doelgroep een grote inzet hebben. Daarnaast opereren zij steeds meer in stedelijke overleggen en werken zij mee aan projecten en activiteiten om de positie en de wensen en behoeften van homoseksuele ouderen meer zichtbaar te maken en te verbeteren.

De meest structurele activiteit is de maandelijkse Zondagmiddagsalon. Deze activiteit trekt een vast aantal bezoekers van zo'n 30 à 40 mensen. Onderlinge ontmoeting staat centraal en er wordt elke keer een programma verzorgd, zoals een boeklezing, het voordragen van gedichten of muziek optredens. Ook is er altijd ruimte voor een vertrouwelijk gesprek. De welkome sfeer tijdens de Zondagmiddagsalon heeft nieuwe bezoekers aangetrokken.

Inmiddels is het aantal activiteiten van de WOB uitgebreid. Zo zijn er regelmatig **themamiddagen** met voor deze doelgroep relevante onderwerpen. Deze themamiddagen worden door zo'n 20 à 25 belangstellenden bezocht.

Daarnaast is in 2009 de **Swing Out gestart**, een maandelijkse dansavond voor 40 plussers. Dit is een activiteit die op verzoek van mensen uit de doelgroep door de Werkgroep Ouderen Beleid is opgestart.

Niet onvermeld mag blijven dat samen met Pluspunt een aantal ontmoetingen met jongeren in het COC pand is georganiseerd. In drietallen praatten de jonge-

ren met iemand van de Werkgroep Ouderen Beleid over het onderwerp homoseksualiteit. Van beide kanten zijn deze gesprekken als zeer positief ervaren en voor herhaling vatbaar. Het is een kleinschalige activiteit waarin de persoonlijke ontmoeting centraal staat.

In een samenwerkingsproject tussen het Centrum voor Dienstverlening, Rotterdam Verkeert en het COC worden **bezoeken georganiseerd naar eenzame, homoseksuele ouderen, het zogenaamde roze bezoekproject**. De WOB levert de vrijwilligers om mensen te bezoeken. In 2009 was een lichte stijging in de deelname te zien.

In 2009 heeft de Werkgroep Ouderen Beleid geparticipeert in de ROOR, **het stedelijke overleg van roze ouderen** Rotterdam. Hierbinnen is een belangrijke ontwikkeling ingezet. Onder andere met Rotterdam Verkeert en het Centrum voor Dienstverlening is een traject richting verzorgingshuizen opgezet. Doel van dit traject is om zowel de ouderen in de verzorgingshuizen als de medewerkers ervan voor te lichten over het onderwerp homoseksualiteit, en homoseksualiteit bij ouderen in het bijzonder. De WOB vervult in deze overleggen vooral de rol van ervaringsdeskundige.

Eénmaal per maand verschijnt de nieuwsbrief voor oudere homo's in een oplage van 200 stuks (digitaal of per post). Hierin staan behalve de activiteiten nieuws en wetenswaardigheden en adressen voor hulpverlening.

ACTIVITEIT VOOR VROUWEN

Omschrijving en doelstelling

Organiseren van maandelijkse bijeenkomsten van vrouwen 40+, idem voor jongere vrouwen, alsook het bieden van een oefenruimte voor een lesbisch zangkoor.

Resultaten

De informele ontmoetingsmiddagen voor lesbische en biseksuele vrouwen van 45 jaar en ouder, georganiseerd door Jong Beleggen hebben in 2009 volgens de planning plaatsgevonden.

Wel blijkt dat het niet gemakkelijk is om oudere vrouwen over de drempel van het COC te krijgen en te houden. Er is een zeer **wisselende opkomst**, ongeacht dat er weinig specifieke activiteiten voor oudere vrouwen elders in Rotterdam e.o. georganiseerd worden.

De groep Jong Beleggen, bestaande uit 5 vrijwilligers die ontmoetingsmiddagen organiseren, is zich dan ook aan het herbezinnen op deze activiteit. Er is in 2009 twee keer een bijeenkomst georganiseerd met de Zondagmiddagsalon van de Werkgroep Ouderen Beleid. Dit bleek een goed geslaagd initiatief te zijn en wordt in 2010 herhaald.

Ook de maandelijkse Vrouwenavond kent een wisselend succes. De avond is gericht op het creëren van een structurele ontmoetingsplaats voor vrouwen. Hoewel er binnen de reguliere horeca geen specifiek aanbod is voor vrouwen, blijkt het COC toch niet de meest aangewezen plek om daarin te voorzien. Wel blijken in de stad de incidenteel georganiseerde dansavonden voor alleen vrouwen een groot succes.

ACTIVITEIT VOOR GEHANDICAPTEN

Omschrijving en doelstelling

Organiseren van belangenbehartiging, ontmoetingen en begeleiding van holebi's met lichamelijke/verstandelijke handicap, OOXO genaamd. Maandelijkse ontmoeting in het COC pand.

Resultaten

De OOXO activiteit is al enkele jaren een vaste activiteit in het COC pand. Er is korte tijd wat terugloop geweest in het aantal bezoekers. Na een telefonische actie richting de vaste bezoekers is er nu weer een redelijk constante groep die de ontmoetingsmiddag bezoekt. Voor mensen met een verstandelijke beperking en homoseksuele of biseksuele gevoelens is dit de enige reguliere activiteit in de regio. Bezoekers regelen hun eigen vervoer naar deze soos. Een relatief groot deel van de bezoekers en de vrijwilligers komt van buiten de gemeente Rotterdam, met name Gouda. Voor begeleiding wordt gezorgd door een aantal vrijwilligers van

het COC. Bij OOXO leert de doelgroep nieuwe mensen kennen. Men kan er gezellig met elkaar praten, een spelletje doen, dansen en naar muziek luisteren of meedoen aan speciale programma-middagen. Ook wordt er af en toe een uitstapje gemaakt. Deze bijeenkomsten vonden volgens planning in 2009 tienmaal plaats.

Hoewel het COC in 2009 meer voor deze groep wilde betekenen blijkt dat niet zo simpel te organiseren te zijn met alleen vrijwilligers. Er is nu wel een aantal vaste vrijwilligers voor deze activiteit. Er zal echter langdurig geïnvesteerd moeten worden om het aanbod voor en met deze doelgroep structureel uit te breiden. In de hoeveelheid werkzaamheden die op het COC afkomt behoort dit nu niet tot de mogelijkheden.

Wel is de groep in juni rondom **Roze Zaterdag een weekend weg geweest**. Gezamenlijk hebben zij de Roze Zaterdag bezocht. Een zeer geslaagde activiteit.

*"Homo's zijn zondig en gedragen zich verkeerd.
Maar ze moeten wel geaccepteerd worden."
Bezoekster aan het debat met Tariq Ramadan
in de Arminiuskerk.*

*"Het is wel spannend om hand in hand in de
binnenstad te gaan lopen. Het voelt niet prettig
dat te doen zonder de anderen in het oog
te houden."*

Deelnemer aan de hand in hand dag, april 2010.

Ja, mijn familie weet het wel, natuurlijk. Maar het mag niet uitkomen, het mag niet gezegd worden.

Marokkaanse bezoeker Gay Mix.

FINANCIËEL VERSLAG

RESULTATENREKENING

Exploitatie, algemeen

Onderstaand is per post de begroting en realisatie weergegeven van zowel de kosten als de inkomsten.

Het betreft een overzicht van de reguliere activiteiten van het COC. De incidentele en apart gefinancierde activiteiten in het kader van het Jongerenjaar en Koplopersgeld zijn hierbuiten gelaten, omdat deze anders een vertekend beeld zouden geven.

De gebouwkosten zijn, ook gezien de realisatie 2008, waarschijnlijk te laag begroot. Dit komt doordat de gemeente de subsidie-aanvraag op dit onderdeel heeft afgewezen. Ook zijn de energiekosten in 2009 fors toegenomen t.o.v. 2008, en zijn er extra uitgaven gedaan om het pand op te knappen.

De vrijwilligersvergoedingen zijn hoger uitgevallen, doordat er meer vrijwilligers die in aanmerking komen voor een vrijwilligersvergoeding zijn ingezet dan verwacht.

COC Rotterdam begroting & realisatie (regulier, excl. Jongerenjaar en Koplopers)

	Realisatie	Begroting	Verschil
Gebouwkosten	€ 29.909	€ 25.750	€ 4.159-
Ontmoeting en ondersteuning	€ 7.592	€ 11.250	€ 3.658
Organisatiekosten	€ 9.372	€ 15.850	€ 6.478
Vrijwilligersvergoedingen	€ 6.120	€ 5.000	€ 1.120-
Totale kosten	€ 52.992	€ 57.850	€ 4.858
Subsidie gemeente (regulier)	€ 32.556	€ 33.250	€ 694-
Overige inkomsten	€ 21.276	€ 24.600	€ 3.324-
Incidentele baten	€ 9.418	€ -	€ 9.418
Totale inkomsten	€ 63.250	€ 57.850	€ 5.400
Exploitatieresultaat incl. incidentele baten	€ 10.258	€ -	€ 10.258
Toevoeging inc. baten aan best. reserve	€ 9.418-		€ 9.418-
Exploitatieresultaat uit reguliere bedrijfsvoering	€ 840	€ -	€ 9.418

Het totale exploitatieresultaat over 2009 was, na correctie van incidentele baten*, bijna € 1.000 positief.

* betreft een nabetaling door COC-Nederland m.b.t. de ledenbijdrage 2007 en extra baromzet als gevolg van de aanwezigheid van Apollo in het COC-pand.

Toelichting op de exploitatie

Zowel de kosten als de inkomsten van de reguliere activiteiten van het COC zijn lager uitgevallen dan begroot.

In totaal zijn de kosten bijna € 5.000 lager.

Eenzijds hebben de gebouwkosten en de vrijwilligersvergoedingen de begroting overschreden, anderzijds is dat ruimschoots gecompenseerd door lager dan verwachte kosten voor de posten Ontmoeting en ondersteuning en Organisatiekosten.

Op de post Ontmoeting en ondersteuning is niet het begrote bedrag uitgegeven. Ten eerste is een aantal posten, die incidenteel in 2008 zijn uitgegeven, niet teruggekomen in de exploitatie 2009. Ten tweede hebben de diverse werkgroepen minder uitgegeven dan verwacht.

De Organisatiekosten zijn lager uitgevallen dan verwacht, o.a. door niet gemaakte kosten voor trainingen.

De reguliere subsidie van de gemeente (JOS) is nagenoeg volgens begroting, de overige inkomsten vallen lager uit dan begroot, onder andere door lagere barobringsten en advertentie-inkomsten vanuit de Zinnen. Deze trend zal zich in de toekomst voortzetten, omdat het COC zich ontwikkelt tot organisatie die meer extern gericht is, en de barfunctie aan belang afneemt.

JONGERENJAAR EN KOPLOPERSGELDEN

Zoals aangegeven zijn naast de reguliere activiteiten ook incidentele projecten uitgevoerd in het kader van het Jongerenjaar en de Koplopersgelden. Hiervoor zijn aparte subsidies beschikbaar gesteld en worden ook separaat inzichtelijk gemaakt, en deels naar andere partijen dan de gemeente verantwoord.

Voor het Jongerenjaar zijn zowel door het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) als JOS gelden beschikbaar gesteld.

Het COC heeft samen met derden diverse activiteiten uitgevoerd in het kader van het Jongerenjaar. Deze kosten worden naar verwachting volledig gedekt door de subsidies van het NJI en JOS.

De totaal gemaakte kosten bedragen ruim € 25.000. € 5.000 hiervan wordt gedekt door de gemeente Rotterdam, de rest door het NJI. De definitieve bedragen worden vastgesteld bij de afrekening en subsidievaststelling.

De financiële afrekening ziet er als volgt uit.

Jongerenjaar

Kosten jongerenjaar	25.612
Opbrengsten jongerenjaar (gemeente)	5.000
Opbrengsten jongerenjaar (NJI)	20.612

De Koplopersgelden zijn al in 2008 in het leven geroepen en zijn er nog t/m 2011. Deze gelden zijn door JOS voor 2008 en 2009 grotendeels beschikbaar gesteld aan het COC en kunnen worden ingezet voor aparte afspraken tussen JOS en COC; in brede zin in het kader van een verdere professionalisering van het COC.

Door vertraging bij de gemeente, konden de Koplopersgelden van 2008 pas in 2009 ter beschikking worden gesteld van het COC, samen met de Koplopersgelden 2009. Voor deze twee jaar is (maximaal) € 77.500 beschikbaar gesteld, waarvan 85% reeds is ontvangen.

Door de vertraging bij de beschikbaarstelling is het

COC ook pas later gestart met activiteiten in het kader van de Koplopersgelden en is vanaf dat moment kosten gaan maken. Derhalve is nog niet het volledige subsidiebedrag benut; eind 2009 is bijna € 38.000 aan kosten gemaakt.

Eerder werd met de gemeente afgesproken dat activiteiten voor de Koplopersgelden ook in later jaren gerealiseerd mochten worden. Het overschot is derhalve als bestemmingsreserve opgenomen.

BALANS

Balans, algemeen

De balans per 1/1/2009 en 31/12/2009 ziet er als volgt uit.

Activa	1-1-2009	31-12-2009	Passiva	1-1-2009	31-12-2009
Kas	€ 1.733	€ 1.874	Polen actie	€ 855	€ 855
ING	€ 4.324	€ 33.228	Crediteuren	€ 2.064	€ 5.568
ING kapitaalrek.	€ 36.477	€ 36.654	Ar/ntb JJ	€ 30.312	€ 16.315
Debiteuren	€ 727	€ 1.989	Bestemmingsreserve Koplopers	€ -	€ 27.916
Voorraad	€ 4.000	€ 4.000	Bestemmingsreserve WOB 25 jr.	€ -	€ 2.500
			Bestemmingsreserve EuroGames 2011	€ -	€ 9.418
			Voorziening en ov.bestemmingsreserve	€ 14.030	€ 15.173
			Vrij besteedbaar vermogen	€ 0	€ 0
Totaal	€ 47.261	€ 77.745	Totaal	€ 47.261	€ 77.745

Toelichting op de balans

Grondslagen

De balans van het COC Rotterdam volgt zoveel mogelijk de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ). De gebruikelijke accounting principes waaronder met name het voorzichtigheidsbeginsel wordt toegepast.

De balans en journaalposten worden gedurende het jaar in beginsel geboekt op kasbasis (inkomsten en uitgaven): de ontvangst van facturen wordt niet afzonderlijk geregistreerd. Er zit normaliter een klein verschil in tijdstip van ontvangst van de factuur en betaling ervan, zodat een dergelijke registratie geen meerwaarde biedt.

Per eindejaar worden de 'kas' balansposten (schulden en liquide middelen) aangevuld met de dan bekende omvang van de nog te ontvangen resp. te betalen bedragen.

De Voorraad wordt alleen geherwaardeerd indien het vermoeden bestaat dat het opgenomen bedrag niet meer adequaat is. Van de niet financiële activa worden alleen die activa met enige liquidatiewaarde geregistreerd: onroerende goederen en de voorraad drank. Onroerend goed is op dit moment niet aanwezig; de huidige post voorraad omvat alleen de voorraad drank.

Toelichting balansposten

a) mutatie beginbalans

De beginbalans per 1/1/2009 is aangepast ten opzichte van het vorige jaarverslag.

Zowel bij de activa als de passiva is het totaal bedrag opgehoogd met € 30.312. Dit bedrag heeft betrekking op gelden, eind 2008 ontvangen van het NJI ten behoeve van het Jongerenjaar.

Daarnaast is er bij de passiva een bedrag ad € 210 verschoven van Polen-actie naar Crediteuren.

b) activa

De grootste mutatie is te zien bij de post ING betaalrekening. Op deze rekening stond eind 2009 ca. € 29.000 meer dan begin 2009. Dit is terug te voeren op de eerder aangehaalde Koplopersgelden, waarbij het bedrag van twee jaar ineens is ontvangen in 2009.

c) passiva

De post Polen-actie is nog steeds als aparte post aangehouden op de balans. Het doel is dit bedrag in 2010 uit te keren.

Dat de post Crediteuren hoger is dan aan het begin van het jaar heeft vnl. te maken met nog openstaande posten i.h.k.v. de Koplopersgelden.

Een aparte crediteur betreft de post 'Jongerenjaar'. Er dient nog een onkostenvergoeding betaald te worden aan een partnerorganisatie (ca. € 6.600). Ook moet er nog geld worden terugbetaald aan het NJI, omdat minder deelnemers aan het evenement waren dan verwacht (€ 9.700).

Overigens zijn de inkomsten pas definitief als het NJI de subsidie heeft vastgesteld.

Voor een drietal posten is een specifieke bestemmingsreserve gevormd:

- **Koplopersgelden**
Dit is het bedrag dat nog niet besteed is vanuit de binnengekomen gelden, maar specifiek voor dit doel zal moeten worden aangewend;
- **WOB 25 jaar**
In 2010 bestaat de WOB 25 jaar. Dit heugelijke feit zal worden gevierd met een evenement. Ten behoeve hiervan wordt een bedrag ad € 2.500 gereserveerd;
- **Eurogames 2011**
In de komende twee jaar zal hard worden gewerkt om de Eurogames 2011 een zeer geslaagd gebeuren voor Rotterdam te laten worden. Ook het COC zal betrokken zijn bij de organisatie en opzet van dit grootse evenement. Ten behoeve hiervan is een reserve getroffen ter grootte van de eerder genoemde incidentele baten (zie onder toelichting exploitatierekening).

Tenslotte nog een opmerking bij de post Voorziening en ov.bestemmingsreserve. Deze post heeft enkele specifieke doelen:

- Aanwending ter realisatie van de in de subsidievoorwaarden opgenomen prestatieverplichtingen op het moment dat de reguliere begroting hiervoor onvoldoende middelen blijkt te bieden;
- Het (tijdelijk) kunnen opvangen van onzekerheden in de betaling van debiteuren: COC Nederland, bar-inkomsten en de gemeente;

Gezien de bovenstaande twee punten is het vrij besteedbaar vermogen € 0. Dit wordt nog versterkt door het feit dat de (gemeente-)subsidie lager kan worden vastgesteld dan de bevoorschotting op grond van de toegekende subsidie.

BEGROTING

De begroting voor 2010 is eenvoudig van opzet. Omdat pas aan het begin van 2010 bleek dat de gemeente de subsidie-aanvraag slechts gedeeltelijk heeft toegekend, is teruggevallen op een versimpelde begroting, die sluit op de totaal verwachte opbrengsten en kosten.

Begroting 2010 (reguliere activiteiten)

	Begroting
Gebouwkosten	€ 28.350
Ontmoeting en ondersteuning	€ 7.200
Organisatiekosten	€ 11.200
Vrijwilligersvergoedingen	€ 8.000
Totale kosten	€ 54.750
Subsidie gemeente (regulier)	€ 33.250
Overige inkomsten	€ 21.500
Incidentele baten	€ -
Totale inkomsten	€ 54.750
Exploitatie-resultaat incl.incidentele baten	€ -

Deze begroting zal het COC in staat stellen op normale wijze de bedrijfsvoering uit te oefenen, maar biedt niet veel speelruimte.

Naast de reguliere begroting, is er extra ruimte om toch uitgaven te doen, voor zover hiervoor de bestemmingsreserves worden aangewend. Voor de Koplopersgelden betekent dit activiteiten die samenhangen met de verdere uitrol van de huisstijl en, in een breder kader, activiteiten samenhangende met verdere professionalisering.

Intensivering 'Homo-beleid'

Vorig jaar is het COC, samen met de andere homo-organisaties in Rotterdam, gevraagd mee te denken over een intensivering van het homo-beleid. Dit heeft geleid tot een subsidie-aanvraag voor een tolerantie-fotoproject en een sportactiviteit. Hiervoor zullen middelen van ca. € 30.000 ter beschikking worden gesteld door de gemeente. COC Rotterdam ziet het hier als haar taak expertise toe te voegen, maar waar mogelijk de uitvoering uit te besteden. Deze aanpak markeert een nieuwe van samenwerken tussen gemeente, COC en uitvoeringspartijen en is dus ook in organisatorische zin belangrijk voor het COC.

A photograph of two men in green jackets embracing on a city street. The man on the left is wearing a dark green jacket and black trousers, while the man on the right is wearing a bright green jacket and dark trousers. They are standing on a paved sidewalk next to a large concrete pillar. In the background, other pedestrians are visible, including a woman in a brown jacket and black pants walking away. The scene is captured in a candid, slightly blurred style, suggesting a public setting.

Wij verbieden elke vorm van anti-discriminatie activiteiten. Homoseksualiteit ligt bij ons winkelend publiek erg gevoelig.

AEGON-Meeús en Ondernemersvereniging Zuidplein, in antwoord op het verzoek om ruimte ter beschikking te stellen voor de Coming Out Day.

"Het is goed dat het COC erbij is."

Bezoeker na afloop dodenherdenking 4 mei.

BIJLAGE

VERSLAG KOPLOPERSACTIVITEITEN

Aanleiding

Dit document bevat een verslag van de activiteiten die zijn uitgevoerd in het kader van de Koplopersgelden, die zijn toegekend voor de jaren 2008 t/m 2011. De Koplopersgelden zijn geoormd geld van het ministerie van OCW, deels bestemd voor het professionaliseren van de COC organisatie. Daarnaast is het geld bedoeld voor het versterken van activiteiten:

1. homoseksualiteit meer bespreekbaar maken onder jongeren en in andere kringen waar dat nog een taboe is:
  - a. "Roze olifanten";
  - b. "Frontliners";
2. activiteiten gericht op homoseksuele allochtonen.
3. bevorderen dat homoseksuelen zich veilig(er) weten op school, op straat en op het werk en daarvoor voor hun homoseksuele voorkeur durven uitkomen:
  - a. acties gericht op een grotere zichtbaarheid homo's en lesbo's in de stad en vergroting van onderlinge ontmoetingsmogelijkheden;
  - b. empowerment van homoseksuelen door gespreksgroepen;
  - c. empowerment van homoseksuele docenten;
  - d. uitbreiding van de voorlichtingsactiviteiten gericht op jongeren en van de algemene voorlichtingsactiviteiten.
4. discriminatie, intimidatie en geweld tegen homoseksuelen krachtig bestrijden:
  - a. verbetering aangiftebeleid anti-homogeweld;
  - b. versterking rol van het COC bij anonieme aangifte anti-homogeweld;
  - c. meer betrokkenheid bij het beleid gericht op crisisopvang allochtone homo's;
  - d. bijdrage aan de voorvechtersrol van Nederland.

Homoseksualiteit is maatschappelijk gezien een gegeven in Rotterdam. In deze stad wordt gesproken over homoseksuele Rotterdamse burgers. Er is in sommige kringen grote moeite met die openheid en af en toe leidt dat tot verbaal en soms fysiek geweld. Het COC Rotterdam speelt een rol in het veranderingsproces rondom homoseksualiteit. Het COC is de spreekbuis in kwesties waarin homoseksualiteit een rol speelt, het COC heeft kennis over het onderwerp, het COC heeft vrijwilligers die bereid zijn kennis te delen met de stad Rotterdam. Het COC wordt in de stad gezien en geraadpleegd als was het een professionele organisatie – in de betekenis van een organisatie met betaalde krachten. Dat is niet zo, in het COC werkt iedereen onbetaald, sommige taken worden vervuld met een vrijwilligersvergoeding. Er zijn professionals vrijwilliger bij het COC. Vrijwilligers die hun professionaliteit inzetten voor COC activiteiten. Daar wordt door Rotterdamse organisaties stevig gebruik van gemaakt. Dat soort ontmoetingen leidt meestal tot nieuwe bijeenkomsten. De Koplopersgelden maakten het mogelijk die rol te spelen in Rotterdam.

De Koplopersgelden maken het mogelijk om de dienstverlening aan de stad te professionaliseren. Het geld is besteed aan onder andere de volgende twee belangrijke lijnen:

- er is veel aandacht besteed aan de werkgroepen van het COC. Met elke werkgroep zijn gesprekken gevoerd over hun wensen en wat het mogelijk maakt om hun werkzaamheden uit te breiden. Soms ging het om scholing, soms ging het om uitbreiding van de administratieve ondersteuning, soms om het up to date maken van de publiciteitsuitingen;
- we hebben de website en de huisstijl van het COC aangepakt. Al lang was de vraag om de website moderner te maken zodat Rotterdamers via de website contact met ons op kunnen nemen.

Beide lijnen zijn ingezet met een gecombineerde professionele en een vrijwillige inzet, waardoor met een

relatief lage inzet van het Koplopersgeld een hoog rendement is gekregen. Het resultaat is goed te zien. Door dat er aandacht kan worden gegeven aan werkgroepen groeit het aantal mensen wat vrijwilliger wil zijn voor het COC. De website trekt meer bezoekers.

Eén lijn is gestart zonder dat wij (het bestuur) hier een bewuste inzet op hebben gepleegd. Het betreft de film Choices, die zonder financiële betrokkenheid van het COC is geproduceerd, maar daarna door het COC Rotterdam is aangekocht.

Gelukkig is "Choices" een goed product dat in 2009 twee keer is gebruikt bij voorlichtende activiteiten, waarbij ook de gemeente Rotterdam betrokken was. In 2010 is het doel een project op te zetten waarin we "Choices" gebruiken als ondersteuning bij de intensivering van de voorlichting aan scholen. U kunt ergens halverwege het jaar een voorstel hiervoor verwachten.

De activiteiten die zijn uitgevoerd zijn in de rest van het verslag meer in detail beschreven.

Activiteiten

Vrijwilligersbijeenkomsten

Onderdeel van de professionalisering van COC Rotterdam is het structureel periodiek bijeenbrengen van de vrijwilligers. De bijeenkomsten hebben verschillende doelen:

- Elkaar ontmoeten zodat iedereen van elkaar weet wat de activiteiten van de doelgroepen zijn;
- Aandacht geven aan de vrijwilligers, uiteindelijk zijn zij degenen die de activiteiten van het COC in de stad neerzetten;
- De vrijwilligers betrekken bij de ontwikkeling van het COC.

In de periode december 2008 tot 1 januari 2010 zijn drie vrijwilligersbijeenkomsten georganiseerd. Gemiddeld deden 40 vrijwilligers mee met deze activiteiten.

In de bijeenkomst van december 2008 is gesproken over het faciliteren van vrijwilligers in het COC. In mei is terug gekeken op de activiteiten van het voorjaar van

2009. In de december bijeenkomst zijn externe contacten van het COC uitgenodigd om activiteiten en kennis uit te wisselen.

Consultatie stakeholders over imago, doelstellingen, activiteiten

Op verzoek van het bestuur is door een extern bureau een aantal stakeholders van het COC Rotterdam bijeengebracht. De genodigden hebben hun zienswijze op het functioneren en wensen ten aanzien van imago, doelstellingen en activiteiten toegelicht. In vervolgsprekken zijn de redenen en argumenten verkend. De genodigden waren een aantal organisaties waaronder Ketelbinkie, Eurogames, en individuen (leden, niet-leden).

De uitkomst van de gesprekken is meegenomen in het communicatiebeleid van het COC en heeft ook als input gediend voor het visie-traject waarin het bestuur van het COC de lijnen voor het COC heeft aangescherpt.

Roze ontbijt december 2009 en januari 2010

Het COC heeft op verzoek van de gemeente Rotterdam meegewerkt aan de organisatie van het Roze Ontbijt in december 2009 en in januari 2010. In december 2009 was het thema diversiteit en homoseksualiteit. In januari 2010 stond het Roze Ontbijt in het teken van de introductie van de homo ambassadeurs. Beide bijeenkomsten werden voorbereid en geleid door Wilma Ruis, voorzitter van het COC Rotterdam.

Visie-middag

Het bestuur heeft een dag besteed aan het vormen van een visie. In het voortraject heeft het bestuur een aantal discussies en uitgangspunten geformuleerd ten aanzien van het beleid en de organisatie. Tijdens de visiedag werden deze uitgangspunten verder bediscussieerd, vergeleken en uitgewerkt. De dag diende tevens om elkaar beter te leren kennen (niet onbelangrijk gezien het feit dat de nieuwe bestuursleden in één keer zijn aangetreden en elkaar niet kenden).

De visie van het COC:

- Het COC is een kleine organisatie in een grote stad. De kracht en de effectiviteit groeit als er

wordt samengewerkt. Samenwerken met andere organisaties is de kracht van het COC.

- Het COC is een vrijwilligersorganisatie. Dat is de moeite waard. Iedere vrijwilliger die bij het COC werkt, al is het een korte tijd, is een ambassadeur voor het COC in de stad. Daarom investeren we in iedere vrijwilliger en voeren we gesprekken met vrijwilligers voordat ze bij ons actief worden.
- Het COC is een vrijwilligersorganisatie en wil dat blijven. Voor een kleine organisatie is het werkgeverschap te kwetsbaar. Daarom neemt het COC Rotterdam geen medewerkers in dienst. Wel streven we ernaar om projecten uit te laten voeren door betaalde krachten die gevraagd worden een project uit te voeren.
- Het COC bevindt zich in een veld waarin ook Apollo, Rotterdam Verkeert en de Eurogames krachtige partners zijn. Het uitgangspunt is dat we hen ondersteunen en faciliteren.
- Het COC heeft de kennis en kunde om het debat te voeren rondom in- en uitsluiting van homoseksualiteit in Rotterdam. Het COC kiest daarin een actieve rol.
- Daarbij staat zichtbaarheid van homoseksualiteit in Rotterdam centraal – dat vormt een toetssteen voor COC activiteiten.

Interne consultatieronde en begeleiding

In de periode maart tot heden zijn de coördinatoren van de werkgroepen geïnterviewd over hun wensen en ideeën ten aanzien van de verdere ontwikkeling en professionalisering van hun werkgroepen.

In schriftelijke verslagen zijn de belangrijkste opmerkingen vastgelegd. Het gaat over administratieve ondersteuning, scholing en financiële faciliteiten voor activiteiten.

Daarnaast is een begeleidingsronde van het secretariaat opgezet om ook hier een professionaliseringslag te maken.

Nieuwe huisstijl COC Rotterdam

In opdracht aan een extern bureau is een nieuwe huisstijl ontwikkeld, afgestemd op de uitkomsten van het imago onderzoek wat eerder is genoemd. De merkbaarheid van het COC is groot, het is belangrijk die herkenning zo goed mogelijk uit te nutten door de drempel om contact op te nemen zo laag mogelijk te maken.

Ter ondersteuning van het bureau is een stagiair (communicatie HBO) aangetrokken die ideeën heeft uitgewerkt en andere werkzaamheden heeft verricht. Tevens is een werkgroep opgezet binnen het COC, welke verslag heeft gedaan aan bestuur en andere vrijwilligers over de voortgang.

De nieuwe huisstijl is fris en veelkleurig van opzet, en benadrukt het open, diverse karakter van het COC Rotterdam en de vele samenwerkingsverbanden, terwijl tegelijkertijd sprake is van één samenbindend geheel. De nieuwe huisstijl is geïntroduceerd tijdens de nieuwjaarsreceptie in januari 2010 in aanwezigheid van Rotterdam Verkeert, de Eurogames, Apollo, Ketelbinkie en zo'n 150 bezoekers die deze organisaties een voorspoedig Nieuwjaar wensten.

In 2010 zullen de producten van de nieuwe huisstijl worden afgerond en ter beschikking komen. Het gaat om:

- Nieuwe stijl voor folders;
- Materiaal welke tijdens bijeenkomsten wordt gebruikt;
- Toolbox voor vrijwilligers om zelf flyers te kunnen maken;
- Nieuwe lay out enveloppen en briefpapier.

Belangrijk voordeel van de nieuwe huisstijl is dat deze door vrijwilligers zelf kan worden toegepast zodat zij hier minder tijd aan kwijt zijn en deze aan de activiteiten kunnen besteden. Daarin is de opzet van de huisstijl heel bijzonder, precies zoals het COC is: professionaliteit gecombineerd met de mogelijkheid om het snel en gemakkelijk door vrijwilligers te laten gebruiken.

Nieuwe website

Onderdeel van de nieuwe huisstijl is ook de nieuwe website. Naast introductie van de huisstijl in de lay out van de website is ook een aantal technische aanpassingen gedaan. Met een gebruikersvriendelijk (gratis) systeem is het nu makkelijker om pagina's door vrijwilligers zelf te laten aanpassen.

Met de nieuwe website wordt een bijdrage geleverd aan de professionele uitstraling van het COC Rotterdam. De website biedt ook mogelijkheden nieuwe functionaliteiten eenvoudiger toe te voegen. De nieuwe website is gedeeltelijk door vrijwilligers en deels door een extern bureau gerealiseerd. Het bureau dat de website heeft vormgegeven heeft de vrijwilligers begeleid waardoor zij nieuwe kennis opdoen. Op die manier is het rendement van de Koplopersgelden verdubbeld: we hebben een nieuwe huisstijl en een groep vrijwilligers die er soepel mee kan werken.

Professionalisering derden: Achtergestelde lening

Eurogames

Gezien de moeilijkheden die de Stichting Eurogames vond bij het aantrekken van middelen ter ondersteuning van voorbereidende activiteiten heeft het COC Rotterdam een achtergestelde, renteloze lening verstrekt ter waarde van € 7.000. Met deze middelen kon de Stichting Eurogames de in deze periode noodzakelijke uitgaven doen en activiteiten ontwikkelen. Het oordeel van het

bestuur is dat deze middelen noodzakelijk waren en dat zonder deze middelen de Eurogames groot risico liepen niet door te kunnen gaan, ondanks het winnen van het Bid. Voorwaarde voor de lening is dat deze wordt terugbetaald zodra belangrijke financiering binnen is.

Het is een voorbeeld waar de Koplopersgelden het mogelijk maken om in samenwerking met andere organisaties grote projecten te organiseren. Deze 7000 euro is voor de organisatie van grote betekenis geweest omdat het met dit geld mogelijk was de organisatie verder op te zetten. In januari 2010 besloot de gemeente Rotterdam de Eurogames te financieren met 1,1 mln euro.

Overigens maakt de Eurogames vanaf de start van het initiatief gebruik van het pand van het COC. Deze regeling is om niet, de Eurogames betalen geen huur aan het COC. Er komt na het verkrijgen van de subsidie door de Eurogames een nieuwe fase waarin we het gesprek openen over de manier waarop de Eurogames bij gaat dragen aan de kosten van het pand.

De samenwerking met Apollo

Apollo heeft grote moeite met het vinden van huisvesting in Rotterdam. Ondanks grote inspanningen van henzelf, gesteund door de gemeente Rotterdam, is de organisatie er niet in geslaagd zelfstandige huisvesting te vinden. In oktober 2008 heeft het COC ervoor gekozen om noodopvang aan Apollo te bieden. Op één avond in de week is de benedenverdieping van het COC

voor Apollo, terwijl zij op andere avonden op afspraak gebruik maken van de andere ruimtes in het pand. Apollo betaalt geen huur omdat het noodopvang is. Dit aanbod kan hen alleen worden gedaan omdat hier de steun van de Koplopersgelden van het COC naast staat.

Inmiddels lijkt het erop dat de noodopvang van Apollo binnen het COC de normale situatie wordt. Binnenkort starten we gesprekken met de gemeente Rotterdam en Apollo om tot een meer permanente oplossing te komen.

Dialogo Tariq Ramadan

Naar aanleiding van de discussie in de gemeenteraad over de positie van Tariq Ramadan, heeft COC Rotterdam een dialoogsessie georganiseerd in de Arminiuskerk.

Zonder de Koplopersgelden zou dit niet mogelijk zijn geweest. Het COC kon daardoor met snelheid partijen bij elkaar halen. Het debat werd mede ondersteund door COC Nederland.

Investerings Pand

Ten behoeve van het toenemend aantal gebruikers van het pand is een aantal investeringen gedaan in m.n. infrastructurele voorzieningen, computers en beeldschermen.

Filmproject Choices

Het bestuur van het COC Rotterdam heeft besloten het project Choices ook aan te merken als onderdeel van de activiteiten rond de Koplopersgelden. Hoewel het hier een bijzondere context betreft is het produkt voldoende professioneel om als zodanig aan te merken. Bovendien wordt de film gebruikt in een voorlichtingscampagne. Een voorstel hiervoor ontvangt u halverwege 2010.

International Day Against Homophobia (17 mei)

In de periode rond de International Day Against Homophobia is een aantal activiteiten georganiseerd in Rotterdam-Zuid. De activiteiten waren openbaar en omvatten een filmvertoning (de film Flikker), lezingen over homoseksualiteit en kunst. Het project werd in samen-

hang met het Jongerenjaar-event Living Space georganiseerd, in samenwerking met Rotterdam Verkeert en Apollo. IDAHO is financieel onderdeel van een specifiek deel van de Koplopersgelden (ter grootte van € 7.500) die is toegekend.

De homo ambassadeurs

Rotterdam kenmerkt zich door een niet altijd even zichtbaar maar zeer stevig homonetwerk. Dat netwerk is snel bereid om zich in te zetten voor allerlei evenementen die dit nodig maken. Het nadeel is de onzichtbaarheid. Daarin speelt het initiatief van de homo ambassadeurs een belangrijke rol.

Vijf bekende Rotterdammers uit het COC netwerk (Kees Vrijdag, Mark Harbers, Herman Meijer, Hugo Bongers en Joke Ellekamp) zetten zich in voor het groeien in omvang van allerlei voorlichtings- en andere activiteiten van het COC Rotterdam, Apollo en Rotterdam Verkeert. De inbreng van het COC was hierin groot, alle ambassadeurs behoren tot de kring rondom het COC.

Overzicht enkele belangrijke posten

De financiële verantwoording is onderdeel van het integrale financiële verslag van het COC Rotterdam. Voor de helderheid is in deze paragraaf van een aantal posten de betaling in 2009 separaat opgenomen.

Activiteiten	2009
Website en huisstijl	€ 10.781,20-
Consultatie en begeleiding	€ 3.815,00-
Film Choices	€ 9.493,09-
Lening Eurogames	€ 7.000,00-
Dialogo Ramadan	€ 2.810,65-
Overig	€ 4.058,80-
Totaal	€ 37.958,74-

Dit jaarverslag is een uitgave van COC Rotterdam.
Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:
COC Rotterdam
Schiedamsesingel 175
3012 BB Rotterdam

010 - 41 41 555
info@cocrotterdam.nl